

Spionerte for Russland

NEDERLAND. En tidligere ansatt i nederlandsk UD er dømt til tolv års fengsel etter å ha blitt funnet skyldig i omfattende spionasje for Russland. I dommen slås det fast at 61 år gamle Raymond Valentino Poeteray overleverte hundrevis av sensitive militærdokumenter til russisk etterretning.

– Det var statshemmeligheter i noen av dokumentene, og både nederlandske og alliertes interesser ble satt i fare, heter det i dommen.

Poeteray mottok drøyt 550.000 kroner fra den russiske etterretningstjenesten SVR fra januar 2009 til august 2011. ©NTB

FOTO: SKJALG BØHMER VOLD

Serbia håper på Kosovo-effekt

BALKAN. Utenriksminister Espen Barth Eide (Ap) besøker Serbia, som den første internasjonale lederen etter at Serbia og Kosovo var kommet fram til en avtale om å normalisere forholdet seg imellom.

– Avtalen gir en ny mulighet til å bli sett som et land med en

konstruktiv rolle, sa statsminister Ivica Dacic etter å ha møtt Eide på flyplassen seint tirsdag kveld.

Norge er Serbias tredje største utenlandske investor, men serberne ønsker mer handel. EU-kommisjonen har allerede anbefalt å starte medlemskapsforhandling med serberne. ©NTB

Fakta

Slovenia

* **Slovenia ble** et selvstendig land i 1991 da det brøt ut av Den sosialistiske føderale republikken Jugoslavia etter en kort krig.

* **Siden den gang** har landet hatt et stabilt, demokratisk politisk system og gjennomført en vellykket overgang til markedsøkonomi.

* **I 2004** ble Slovenia som det første eks-jugoslaviske landet medlem av EU og NATO, og i 2007 ble landet også med i Eurosonen.

Kilde: Wikipedia

Moderne: Motorveiene som skjærer gjennom åssidene i alpelandet Slovenia er finansiert med lån som etter noens mening truer med gjøre landet til et nytt Kypros.

FOTO: RAGNAR SKRE

* SLOVENIA

Slovenere gjorde opprør

Som innbyggere i eks-Jugoslavias rikeste land har slovenerne hatt mindre grunn til å være misfornøyd enn mange andre. I vinter ble det krise-opprør også her.

Opprøret begynte i Maribor, Slovenias nest største by. Borgermester Franc Kangler hadde privatisert fotoboksene langs veiene i området, og privatiseringen førte til at 17.000 personer – 18 prosent av innbyggerne – plutselig fikk fartsbot i posten.

Rasende mobiliserte de på Facebook, mot privatiseringen av trafikkkontrollen og bøtene som fulgte, men også på grunn av privatiseringen av drikkevannet i byen.

Mobiliseringen fikk følger. Kangler, statsminister Janez Jansa og en del andre personer gikk av. Stemningen roet seg etter hvert ned.

– Penger ble billig

Journalist Borut Mekina i avisen

Mladina mener opprøret ikke bare handlet om korrupsjon, men også om en frustrasjon over at Slovenia har gitt fra seg styringen over den økonomiske politikken.

– Siden uavhengigheten i 1991 økte Slovenias statlige og private gjeld fra 0 til 15 milliarder euro. Deretter økte den til 22 milliarder

euro. Grunnen er enkel: Vi entret eurosonen. Penger ble billig.

De flotte motorveiene rakk man akkurat å fullføre før gjeldsknipa satte inn. Andre ting gikk det mindre raskt med. Prestisjeboligkomplekset Celovski Dvori i hovedstaden Ljubljana ble bare halvferdig.

Tidligere i april advarte EU-kommisjonen to land, Spania og Slovenia, om at økonomien deres var inne i en faretruende utvikling.

Mekina tror likevel ikke Slovenia kan bli et nytt Kypros. I Slovenia er det tempoet i hvor fort landets gjeld øker som får analytikerne til å rope varsko. Ikke

størrelsen på gjelda, som bare er halvparten av Slovenias brutto nasjonalprodukt. Den kypriotiske statsgjelda lå tidligere i år på bortimot en og en halv gang kypriotisk BNP.

Slovenia skiller seg for øvrig ut fra mange andre tidligere østblokkland ved å ha valgt en gradvis overgang til markedsøkonomi. De slovenske bankene er fortsatt i statlig eierskap.

Desillusjon

Medlemskap i EU var det dominerende temaet i slovensk politikk gjennom 20 år. Nå er det en politisk krise. Alle de gamle partiene har gått i oppløsning.

– Protestene var mer eller mindre en konsekvens av at man ikke lenger vet hva man skal gjøre. Folk er desillusjonert av systemet, sier Mekina.

Sauebonde Joze Novak Vranslo er enig.

– Folk tenker at krisa er skapt av EU, av kapitalismen, sier Joze Novak Vranslo.

Han og broren Rafael driver sauegård i en fjellandsby nord i landet. Rett ved siden av ruver en av viaduktene som skjærer gjennom alpekjeden, et monument om de gode tidene landet opplevde før for noen år siden. I dag er tidene dårligere.

Novak er innom broren for å hjelpe til med å ta hånd om tanten og moren, som begge er pleietrengende. Han sier at han ikke har merket noen konsekvenser av at Slovenia ble EU-medlem.

– Vi hadde mye større problemer i 90-åra. Krisa hadde vært større uten medlemskap, legger han til.

90 prosent stemte ja til slovensk EU-medlemskap i folkeavstemningen i 2003. I dag er oppslutningen om EU-prosjektet lavere. Joze Novak Vranslo anslår at velgermassen er splittet omtrent på midten.

RAGNAR SKRE

redaksjonen@nationen.no

– IKKE EUS SKYLD

«Vi hadde mye større problemer i 90-åra. Krisa hadde vært større uten medlemskap.»

JOZE NOVAK VRANSLO
SAUEBONDE